

Beköszöntő

Olvasóink számára közismert, hogy az IME a reguláris és különszámaival, valamint éves rendezvényeivel az egészségügyi ágazat korszerű működtetéséhez szükséges feladatok széles spektrumával foglalkozik. Az érintett tematikák jellemzően határterületi jellegűek, nagyobb hányadban a működés gazdasági, technikai, szervezési kérdéseivel foglalkoznak, az orvosi szakma-specifikus kérdések kisebb hangsúlyt kapnak, hiszen azok számos más orvosi konferencia és orvosi szaklap területéhez tartoznak. Ugyanakkor fontos újításnak tekintjük a szinte minden orvosi diszciplínát érintő infokontrollt, amelyet a közelmúltban vettünk fel kiemelt témáink közé. Jelen számban is két dolgozat tárgyalja ezt a kérdést.

A fentiekben vázolt szakmai struktúra az elmúlt több mint egy évtized alatt alakult ki, és érte el a mai imponáló komplexitását. Önelégültségre természetesen nincsen ok, hiszen maga az egészségügyi ágazat is állandóan fejlődik, és nem fedi le a szükséges témakörök teljes halmazát. Ennek megfelelően az IME, mint szakmai folyóirat és konferencia szerkesztő-szervező közösség, a jövőben is bővíteni fogja rovatok spektrumát. Lehetséges témákat kínálnak az egészségmegőrzéssel kapcsolatos szakmai problémák fejlődő megoldásai, amelyek minden bizonnyal csökkenteni tudnák az EU átlagot kétszeresen meghaladó orvos-beteg találkozások számát, azaz az egészségügyre háruló feladatokat. Más, de hasonlóan fontos feladatkört jelent a krónikus betegek otthoni gondozása, erősen támaszkodva az intelligens biomérnöki, orvosi-informatikai rendszerekre, eredményekre.

A jelen helyzet racionális megoldásához háttértudást kínálnak az olyan gazdasági, helyzetelemző, összehasonlító vizsgálatok, mint amilyen a jelen számban Kovács Árpád professzor és munkatársai tollából származó publikációban látható. A források korlátos volta ismert, ilyenkor különös fontosságot nyernek azok a beszámolók, amelyek a most futó informatikai beruházások szakmai racionalitását, a betegellátást közvetlenül vagy közvetve befolyásoló voltát elemzik. Ezzel a kérdéssel ugyan elsődlegesen a XII. Infokommunikációs Konferenciánk foglalkozott, de a szakmai összegzés második része a jelen számban található. Érdemes a futó fejlesztések tényei és céljai mellett kritikus szemmel egy pillanatra megállni, hiszen emlékezhetünk arra, hogy a korábbi nagy értékű beruházások egy része nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, ezért a tanulságok beépítése, folytonos monitorozása elengedhetetlen. Az új informatikai megoldások ismertetése mellett nyilvánvalóan érdemes figyelmet szentelni az alkalmazások megfelelőségére és szakmai hasznosítására is. Talán ezen a ponton is érdemes felhívni a figyelmet azokra a népesség-dinamikai becslésekre, amelyekből kiderül, hogy 2050-ig az előregedési folyamat eredményeképpen az egészségügyre nehezedő teher a mostaninak hozzávetőlegesen a duplájára növekszik. Pontosan jóslolni nyilván nagyon nehéz, de mégis nagy valószínűséggel mondható, hogy a jelenlegi, „klasszikusnak” nevezett ellátási módszerekkel a feladatok nem lesznek elláthatók. Nyilvánvalóan a helyzet fokozatos romlására kell és lehet számítani, hacsak új eszközökkel, módszerekkel nem történik meg a gyógyítási, betegfelügyeleti technológiák intenzív fejlesztése. Itt elsősorban az informatikai, biomérnöki, egészségipari eszköztár bevetésére van szükség. A részletek érintése nélkül, csupán arra szeretnénk hivatkozni, hogy ennek a nagy feladatnak a kidolgozása még kezdeti stádiumban van. Sajnálatos módon, jelenleg a szó szigorú értelmében vett egészségügyi ágazat még nem rendelkezik a fejlesztésekhez szükséges szakmai kompetenciával sem.

Az egészségügyben nincsenek kicsiny témák, de vannak olyanok, amelyek eddig érdemtelenül nem kaptak, nem kaphattak elegendő figyelmet, például anyagi, beruházási nehézségekre visszavezethető okokból. A helyzetet javító értékes írásnak tekinthető a Svájci-Magyar Együttműködési Program ismertetése, amelynek keretében mintegy 3,7 milliárd forint összegű Alapellátás-fejlesztési Modellprogram indul, négy hátrányos helyzetű észak- és kelet-magyarországi kistérségben. Ismert, hogy a roma, vagy általánosabban az alacsony iskolai végzettségű populáció életkilátásai sokkal rosszabbak, mint a társadalom fejlettebb/iskolázottabb részpopulációjáé. Népegészségügyi szempontból a koncentrált segítség ezekben a régiókban mindenképpen indokolt. A projekt tapasztalatai általánosíthatók lesznek.

Remélem, hogy e beköszöntő – bár semmiképpen nem ölelhet fel a lapszám hasznos információinak egészét – kedvcsinálónak felkeltette az olvasói étvágyat. Ha ez így történt, és olvasóink hasznosnak tartják az olvasottak egészét, vélhetően a jövőben maguk is aktívan hozzá fognak járulni ezeknek a fontos területeknek a szakirodalmához.

*Prof. Kozmann György
főszerkesztő*